

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/111/2020
Identifikačné číslo spisu:	2103899228
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2103899228.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. V., trvale bytom v S., O. XX, proti žalovanému X. V.L., trvale bytom v I., O. XXX/XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s.r.o., IČO: 36 646 181, so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, konateľom JUDr. Ing. Michalom Ševčíkom, PhD., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 14C/116/2003, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. októbra 2019, sp. zn. 9Co/24/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. augusta 2018, č. k. 14C/116/2013-733 I. rozhodol, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán konania prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne: 1. obývacia stena Klaudia spolu v hodnote 66,38 eur, 2. televízor Oravan v hodnote 0 eur, 3. televízor Sony v hodnote 16,59 eur, 4. koberec v obývačke v hodnote 13,27 eur, 5. sedacia súprava v hodnote 39,83 eur, 6. videoprehrávač Sharp v hodnote 16,59 eur, 7. luster v obývačke v hodnote 6,63 eur, 8. spáľňa Zeutria v hodnote 33,19 eur, 9. koberec v spálni v hodnote 9,95 eur, 10. luster s lampou v spálni v hodnote 8,29 eur, 11. kuchyňa Liana v hodnote 33,19 eur, 12. rohová lavica a stôl v kuchyni v hodnote 13,27 eur, 13. chladnička s mrazničkou Calex v hodnote 66,38 eur, 14. mikrovlnná rúra Whirlpool v hodnote 66,38 eur, 15. luster v kuchyni v hodnote 3,31 eur, 16. práčka Whirlpool v hodnote 49,79 eur, 17. prútený stôl a stoličky v hodnote 13,27 eur, 18. nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX katastrálneho úradu v O., Správa katastra O., katastrálne územie O. ako rodinný dom súpisné číslo XX, postavený na parcele číslo XXX, parcela číslo XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 356 m² a parcela číslo XXX - záhrady vo výmere 213 m² v hodnote 151.000 eur; II. určil, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán konania prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného: 1. motorové vozidlo Peugeot 307, evidenčná značka D. - XXX S. v hodnote 4 979,08 eur, 2. sumu 134.435,37 eur vyplatenú ako odmenu podnikateľa; III. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu z vyporiadania

bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 129.544,88 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; IV. určil, že žalobkyňa a žalovaný sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v čiastke 16.860 eur lehote do 10 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia; V. žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % a VI. štátu priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ust. § 118 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i ďalších zákonov č. 350/2018 Z. z., č. 423/2020 Z. z. a č. 211/2021 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“), § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, 4, 5, § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej „O. z.“), § 2 ods. 1, 3 písm. b) zákona č. 71/1992, § 7 ods. 8, položkou 6 písm. a) a b) zákona č. 71/1992 Zb. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že strany sa zhodli na hnutelných veciach, ktoré patria do masy bezpodielového vlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) a tiež na ich zostatkovej hodnote ako aj na spôsobe vyporiadania tak, že hnutelné veci budú určené do výlučného vlastníctva žalobkyne. Rovnako sa strany počas konania zhodli na tom, že nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX katastrálneho úradu v O., Správa katastra O., katastrálne územie O. ako rodinný dom súpisné číslo XX, postavený na parcele číslo XXX, parcela číslo XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 356 m² a parcela číslo XXX - záhrady vo výmere 213 m² v hodnote 151.000 eur patrí do masy BSM a na tom, že bude určená do výlučného vlastníctva žalobkyne. Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že do BSM patrí aj odmena podnikateľa, ktorú si žalovaný vyplatil tesne pred rozvodom manželstva vo výške 7 000 000,- Sk /232.357,43 eur/, pričom z tejto sumy odpočítal sumu 2 000 000,- Sk/66 387,84 eur/, ktoré boli podľa peňažného denníka žalovaného ako živnostníka vložené späť do podnikania. Z odmeny podnikateľa súd odpočítal príslušnú daň vo výške 19 % vo výške 31 534,22 eur a tak určil sumu, ktorá patrí do masy BSM, a to 134.435,37 eur. Súd prvej inštancie uviedol, spolu s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej „NS ČR“) z 20. júna 2005 sp. zn. 22Cdo/1135/2005, že ak v predmetnom konaní žalovaný preukázateľne za trvania manželstva vybral z podnikateľského účtu peňažné prostriedky ako svoju odmenu, stali sa predmetom BSM, preto nesie on dôkazné bremeno o tom, že ich použil v súlade s § 144 O. z., teda najmä na bežnú spotrebu manželov alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v BSM. Dôkazným bremenom v prípade výberu peňazí urobeného len jedným z manželov bez vedomia druhého nemožno zaťažiť toho, kto výber neurobil, keďže tento manžel nie je o použití vybraných peňazí nijako informovaný, a teda pokiaľ ide o ich použitie, spravidla nemôže nič tvrdiť a dokazovať. Naopak ten, kto peniaze vybral, vie, ako ich použil a jeho teda zaťažuje dôkazné bremeno pokiaľ ide o ich použitie. Z tohto dôvodu bolo na žalovanom, aby preukázal, že sumu 134.435,37 eur už nemá a že ju použil spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ju nahradiť, čo sa mu však v konaní nepodarilo. Žalovaný nespochybňoval výber finančných prostriedkov, len ich účel, ktorý nemala byť odmena žalovaného, ale vyplatenie záväzkov. Na základe rozporov vo výpovediach a písomných podaniach žalovaného a jeho advokáta súd tieto tvrdenia o existencii záväzkov v podnikaní žalovaného považoval za nedôveryhodné a nepreukázané, preto na ne neprihliadal. Na základe výsledkov dokazovania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Dodal, že žalovaný nebol ochotný uzavrieť mimosúdnu dohodu, spôsobil prieskumy v konaní, keď neposkytol súčinnosť znalcom ani na výzvy súdu, 14-krát zmaril pojednávania, spôsobil prieskumy v konaní svojim správaním a rozhodnutie tiež odôvodňovali majetkové a sociálne pomery strán, pretože žalobkyňa je odkázaná na príspevok rozvedenej manželky, keď sa stará o invalidnú spoločnú dcéru a žalovaný počas konania tvrdil, že po rozvode manželstva sa mu v podnikaní začalo mimoriadne dariť, a teda disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 C. s. p.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. októbra 2019 sp. zn. 9Co/24/2019 I. napadnuté výroky I., II., III. potvrdil; II. zmenil napadnutý výrok V. tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania; III. napadnutý výrok VI. zmenil tak, že štátu voči žalobkyni a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; IV. žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne do masy BSM žalobkyne a žalovaného zahrnul hnutelné veci v hodnote 456,41 eur, nehnuteľnosť v hodnote 151.000 eur, motorové vozidlo v hodnote 4 979,09 eur a vyplatenú odmenu podnikateľa v sume 134.435,37 eur. Súd teda zistil, že masu BSM tvorí hodnota 290.870,87 eur ako súčet hnutelných, nehnuteľných vecí existujúcich v čase zániku BSM, teda rozvodu manželstva, ktorá hodnota mala byť na rozdelenie medzi účastníkov konania. Závery súdu prvej inštancie, čo do

zadefinovania tzv. masy BSM, spôsobu rozdelenia jednotlivých vecí a napokon určenia výšky vyrovnacieho podielu žalobkyne, obsiahnuté v napadnutom rozsudku považoval za súladné so zákonom a skutkovými zisteniami plynúcimi z riadneho dokazovania a konštatoval správnosť dôvodov použitých na podporu takýchto záverov s ktorými sa aj stotožnil. Ako dôvodnú odvoláciu námietku odvolací súd posúdil námietku týkajúcu sa rozhodnutia o náhrade trov konania. Uviedol, že rozhodnutie o trovách konania v konaní o vyporiadanie BSM má svoje špecifiká a to, že súd postupuje v konaní o vyporiadanie BSM ex offio, preto spravidla, ak sa dodrží základná parita podielov, čo je daný prípad, je na mieste, aby si každá strana platila náklady konania zo svojho, čo vedie nepochybne za takejto situácie k aplikácii § 255 ods. 2 C. s. p., preto za správne rozhodnutie o náhrade trov konania považoval také, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo v zmysle ust. § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. Výroky o trovách konania preto zmenil v súlade s ust. § 388 C. s. p. s odkazom na R 42/1972 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 248/08.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ C. s. p. Za nesprávny procesný postup označil neakceptovanie námietok voči znaleckému posudku znalca, ktorý nie je oprávnený vysloviť závery podľa posudku, a taktiež ak súd akceptuje znalecký posudok, ktorý ide nad rámec skutkového stavu tak, ako to namietal aj v odvolaní. Za porušenie práva na spravodlivý proces považoval konanie súdu prvej inštancie, keď súd neakceptoval zdravotný stav žalovaného, rozhodol v jeho neprítomnosti a odvolací súd toto konanie súdu prvej inštancie nenapravil. Výtýka súdom, že na základe uvedeného znaleckého posudku, ku ktorému mal námietky, stanovenie všeobecnej hodnoty podniku žalovaného nezodpovedalo zásadám spravodlivého procesu. Tvrdil, že pri stanovení ceny pre vyporiadanie súd musí dbať o tom, aby bolo zohľadnené, o čo sa účastník, ktorému je určitá hodnota prikazovaná do výlučného majetku, skutočne obohatí. Dovolateľ mal za to, že sa preukázateľne neobohatí o takú hodnotu ako uvádza súd. Výtýka súdu, že jeho výpočet pozitívnej finančnej kompenzácie, ktorú má žalovaný žalobkyni zaplatiť, nie je správny, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, je nepreskúmateľný a arbitrárny. Oba sudy prihliadli podľa dovolateľa na nepreukázaný a nerelevantný dôkaz. Tvrdí, že znalec nepostupoval pri vyhotovovaní posudku správne, čo vyplýva podľa neho z toho, že je z odboru kontroling a nie je oprávnený vypracovať predmetný posudok. Podľa dovolateľa takýto znalecký posudok môže vypracovať iba znalec z odboru účtovníctvo a daňovníctvo, preto tento posudok nemal byť v konaní použitý ako dôkaz a prihliadnutie naň má za následok nesprávne vykonané dokazovanie. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu vyjadrila a navrhla, aby odvolací súd podané dovolanie odmietol, prípadne zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

7. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu v prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (tu porovnaj § 185 ods. 1 C. s. p.). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania, sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečenie toho, aby sa zisťovanie skutkového (skutočného) stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 220 ods. 2 C. s. p. a I. ÚS 350/08).

12. Konanie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z obsahu spisu je zjavné, že žalovaný spochybňoval správnosť znaleckého posudku oceňujúceho jeho podnik. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd sa zaoberal námietkou žalovaného a uviedol, že otázka správnosti stanovenia obvyklej ceny veci k tomu povolaným súdnym znalcom nie je otázkou právnou ale skutkovou a je na znalcovi, aby v súlade s poznatkami získanými v jeho odbore zvolil, akú metódu ocenenia použije. Dodal, že súd, ktorý nemá príslušné odborné znalosti, nemôže metodiku oceňovania stanoviť. Pokiaľ však sporové spory spochybnia znalecký posudok, prichádza do úvahy, aby súd rozhodol prípadne o vypracovaní kontrolného znaleckého posudku, pričom zákon neurčuje predpoklady pre jeho nariadenie a ponecháva to na úvahe súdu. Vypracovanie kontrolného znaleckého posudku bude prichádzať do úvahy hlavne tam, kde súd bude mať pochybnosti o správnosti už vypracovaného znaleckého posudku. V prejednávanej veci súd o správnosti znaleckého posudku nemal pochybnosti a žalovaný vypracovanie kontrolného znaleckého posudku ani nenavrhol. Žalovaný konkrétne namietal, či je v danej veci možné použiť metódu koeficientu prepočtu prírastku majetku, odvolací súd podotkol, že je to odborná otázka, nie právna otázka, ktorú by mal v odvolacom konaní riešiť. Poukázal v tejto súvislosti aj na nedostatok súčinnosti žalovaného so znalcom, keď žalovaný odmietol predložiť súdu resp. súdnemu znalcovi listinné podklady potrebné pre vypracovanie znaleckého posudku, a to aj napriek opakovaným urgenciám (a to 9 urgencií v období od 1. októbra 2008 do 28. septembra 2009). Podľa odvolacieho súdu bolo potrebné zdôrazniť, že postup súdu prvej inštancie bol v súlade s právnou teóriou, pokiaľ ide o riešenie tzv. informačného deficitu procesnej strany v civilnom sporovom konaní. Vysvetlil, že všeobecne platí, že dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej sporovej strane, ktorá z

existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. V niektorých prípadoch však strana, ktorá je zaťažená dôkazným bremenom objektívne nemá a nemôže mať k dispozícii informácie o skutočnostiach významných pre rozhodnutie v spore, avšak protistrana tieto informácie k dispozícii má. V prípade, ak strana zaťažená dôkazným bremenom prednesie aspoň základné body skutkového stavu a zvýši tak pravdepodobnosť svojich skutkových tvrdení, nastupuje vysvetľovacia povinnosť protistrany. Ak nesplní túto povinnosť, bude mať za následok hodnotenie dôkazov v neprospech strany, ktorá vysvetľovaciu povinnosť nesplnila. V prípade, ak v konaní o vyporiadanie BSM je potrebné zistiť cenu podniku a strana, ktorá disponuje (alebo pri zachovaní obvyklej starostlivosti by mala disponovať) informáciami, k takému zisteniu neposkytne súdu potrebnú súčinnosť a nesplní svoju vysvetľovaciu povinnosť, bude to mať za následok hodnotenie dôkazov ohľadne skutočností, ktorých sa táto povinnosť týka v neprospech strany, ktorá ich nesplnila. Najvyšší súd je toho názoru, že z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia týchto dôkazov, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov(I. ÚS 98/97).

13. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je preto dovolacia námietka dovolateľa týkajúca sa nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

14. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442).

15. V súvislosti s namietaným porušením zásady hodnotenia dôkazov v tom, že súdy akceptovali znalecký posudok voči ktorému mal žalovaný námietky uvádzať, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku.

16. Pokiaľ dovolateľ namieta, že súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti, a to aj napriek jeho vážnym zdravotným problémom, čím bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu, dovolací súd sa stotožnil so závermi odvolacieho súdu, a to, že rozhodnutie na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného

bolo v súlade so zákonným postupom vzhľadom na priebeh konania. Z obsahu spisu vyplývalo, že súd prvej inštancie na základe opakovanej žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu jeho práceneschopnosti odročil v období od 4. februára 2016 do 14. septembra 2017 sedem pojednávaní. Zo strany žalovaného išlo o opakované žiadosti o odročenie pojednávania a žalovaný k žiadostiam o odročenie pojednávania priložil len fotokópie potvrdení o začatí práceneschopnosti, avšak nepriložil žiaden doklad preukazujúci, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje jeho prítomnosť na pojednávaní. Súd pritom zohľadnil skutočnosť, že žalovaný mal možnosť vyjadriť sa písomne k znaleckému posudku a pred tým, ako bolo vyhlásené dokazovanie za skončené, mal možnosť predniesť prípadné návrhy na doplnenie dokazovania. Vzhľadom na dĺžku konania, ktoré začalo ešte v roku 2003, bolo dôvodné, aby súd opakovanej žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania bez splnenia zákonných podmienok nevyhovel a súd prvej inštancie preto dôvodne uskutočnil pojednávanie dňa 9. augusta 2018 v neprítomnosti žalovaného. Podľa § 183 ods. 1 C. s. p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. V žiadosti o odročenie pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie pojednávania, ale je potrebné preukázať aj ich dôvodnosť (viď sp. zn. 3 Cdo 167/2010). Žalovaný bol preto povinný žiadosť o odročenie pojednávania preukázať, pretože pokiaľ žalovaný tvrdil, že pojednávania sa nemôže zúčastniť z dôvodu absolvovania lekárskeho vyšetrenia, bolo potrebné túto skutočnosť preukázať, resp. žalovaný nepriložil žiaden doklad preukazujúci, že jeho zdravotný stav v súčasnosti neumožňuje jeho prítomnosť na pojednávaní, k čomu však nedošlo, nakoľko žalovaný predložil iba doklad o práceneschopnosti. Doklad o práceneschopnosti ešte neznamená, že zdravotný stav nedovoľuje účastníkovi zúčastniť sa pojednávania. Ak teda súd prvej inštancie za opísaného stavu uskutočnil predmetné pojednávanie v neprítomnosti žalovaného, možno konštatovať, že jeho procesný postup neodporoval zákonu, preto ani nemohlo dôjsť k porušeniu procesných práv, ktoré by inak žalovaný ako účastník pojednávania mal možnosť uplatniť.

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.